

Ny behandling Ozongass

– Det er deilig å vite at det ikke skal gjøre vondt, sier Linda Foster Engen etter at tannlegen har funnet hull i de fleste tennene hennes.

TEKST OG FOTO: MAREN ENGELSKJØN

Bedre Helse har fått være med Linda Foster Engen (29) på hennes første besøk hos tannlege Thor Fredrik Hoff ved Bergstien tannlegesenter i Drammen. Hun kaldsvettet litt på veien, men har ikke vært smådårlig i flere dager før besøket, i motsetning til ved tidligere tannlegebesøk hos andre. Linda har nemlig hørt at det ikke vil gjøre vondt å kvitte seg med alle hullene hun har denne gangen.

– Jeg så et innslag om ozonbehandling på TV og tenkte med en gang at dette var redningen for meg, sier Linda, som har hatt tannlegeskrekk siden hun gikk på barneskolen.

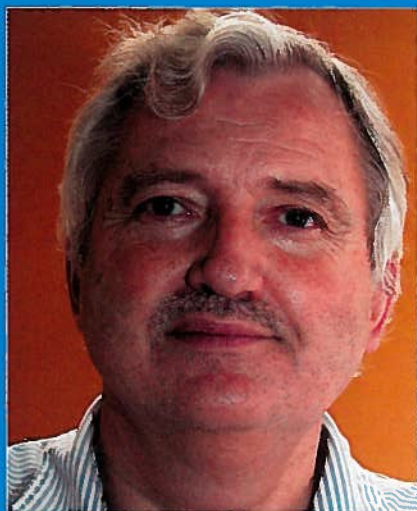
Hva er ozonbehandling?

Ozonbehandling innebærer at hull i tennene repareres uten bedøvelse og uten bor. Når det er påvist hull i en tann, utsettes tannen for ozongass i 40 sekunder. Dette er mer enn tilstrekkelig for at bakteriene i tannen skal dø. Når

HELT SMERTEFRITT: For første gang ligger pasient Linda Foster Engen rolig i tannlegestolen. Hun kjenner ingen smerte eller skrekk mens tannlegen gasser de kariesfylte tennene hennes med ozon.

for deg med tannlegeskrekk:

i stedet for bor!

INGEN BIVIRKNINGER: Tannlege Thor Fredrik Hoff er glad for å kunne gi pasienter med tannlegeskrekk en smertefri behandling av karies, helt uten bivirkninger. Ozonbehandlingen han utfører er EU-godkjent.

det ikke lenger er karies i tannen, kan ikke hullet utvikle seg videre.

For å forebygge at ny karies slipper til og graver videre, må pasienten bruke en spesiell tannpasta og et skyllemiddel tre ganger om dagen i tre måneder. Sammen vil produktene remineralisere tannen slik at tannen herdes. Det bløte blir hardt. Etter tre måneder kan vevet være så hardt at tannlegen kan legge på en fylling hvis det er behov for det, men dette gjøres kun dersom hullet er dypt, og først etter at tannlegen har forsikret seg om at det ikke finnes noen karies der.

– Det er nesten bestandig mulig å reparere et hull helt smertefritt, forsikrer tannlege Thor Fredrik Hoff før han ber Linda gape høyt der hun ligger i tannlegestolen.

Ingen pirkning

– Jeg bruker en lasermåler for å sjekke om det er hull. Denne erstatter behovet

KVITT SKREKKEN: Linda Foster Engen er ikke redd for tannlegen lenger.

for å pirke, forteller tannlegen og viser frem en teknisk innretning som minner om en penn med ledning bak. Lasermåleren viser med lyd og tall hvor det er hull og hvor dypt hullet går. En fordel med lasermåleren, i tillegg til at den ikke gir smerter til pasienten, er at den også kan oppdage hull som skjuler seg bak en hard emalje.

– Pirkingen er noe av det verste for oss med tannlegeskrekk, sier Linda. Hun blir ikke skremt når lasermåleren leter seg frem mellom tennene hennes, bare litt urolig når hun hører at lyden endrer seg.

Allerede på første tann begynner lasermåleren å lage høye lyder, samtidig som ulike tall vises på et display. Tannlegen ber da assistenten om å loggføre hvilken tann det gjelder, hvor hullet er og hvor dypt det går. Alt skrives inn på datamaskinen slik at tannlegen får en visuell oversikt over hele tanngården.

NYE METODER: I dag finnes tannlegeutstyr som gjør at du som pasient kan slippe pirkning, smertefull bedøvelse og boring.

– Vil du jeg skal skru av lyden? spør tannlegen og får et takknemlig nikk fra pasienten.

Skremt for livet

Linda Foster Engen er en av ca. 700 000 personer i Norge med tannlegeskrekk. Noen er så hardt rammet at de mister kontrollen over blæren og tarmen når de skal til tannlegen. Andre krever narkose ved boring, eller får legen til å skrive ut beroligende midler de kan ta på forhånd. Linda tilhører gruppen som heller har valgt å la være å gå til tannlegen. I hele ti år holdt hun seg langt unna. Det var først og fremst skoletannlegen som skremte henne.

– Skoletannlegen på barneskolen var sur og gretten. Han boret feil, stakk meg i tannkjøttet og var uforsiktig med bruk av matrise for å skille tennene. Jeg gråt og bar meg. Og mamma måtte være med som sikkerhet, for en annen elev fikk trukket feil tann en gang, hus-

ker Linda. Senere måtte hun trekke visdomstennene. De kom opp med store hull. Det var en forferdelig opplevelse for henne.

Aldri har Linda følt at hennes redsel er blitt tatt hensyn til. Ikke før nå.

– Jeg følte meg veldig godt mottatt her, sier Linda idet hun har en liten pause fra gapingen. – Over telefonen ble jeg fortalt hva tannlegen skulle gjøre, og da jeg satt på venterommet, kom tannlegen ut til meg og hilste på meg der. Han fikk meg til å føle meg rolig fordi han behandlet meg som noe mer enn en pasient, forklarer Linda. – Det betydde mye for meg, for bare lukten av et tannlegekontor oppleves som å ramle ned 10 etasjer, sier hun.

– Det er viktig å respektere pasien-

tens smerte og frykt, og pasienten må få lov til å kontrollere hva som skal skje selv slik at hun eller han ikke føler seg overkjørt, sier tannlege Thor Fredrik Hoff.

Gasser karies mens pasienten ser på video

Når tannlegen har kartlagt hvor store Lindas hull er og hvor de er plassert, spør han om hun er klar for ozonbehandling. Hun nikker, og han viser og forteller hva han skal gjøre.

– Dette skal ikke gjøre noe vondt. Skulle du kjenne noen form for smerte, er det viktig at du sier ifra, sier han. Igjen bruker han et redskap som minner om en penn. Med denne gasser han den første tannen i 40 sekunder. – Gikk det greit? spør han.

– Ja, svarer Linda og er helt rolig.

VIDEOBRILLER: – Jeg er teknisk interessert og liker å skaffe meg det siste på markedet, sier tannlegen som lar pasienter se på video mens han behandler hullene deres.

– Tidligere, når jeg har vært hos andre tannleger, har jeg kjent smerte selv om det ikke har gjort noe vondt. Men ikke nå. Nå er det trygt, sier hun.

– Vil du låne videobriller? spør han så. Linda blir litt overrasket med ett, men tar gladelig på seg videobriller og ser på en James Bond-film mens tannlegen fortsetter arbeidet.

– Når man har mange hull, kan behandlingen ta ganske lang tid. Da er det godt å kunne se på en video. Pasientene mine kan ta med egen video eller DVD, eller se en av dem vi har her, forteller Hoff.

Ikke avskrekkende pris

Dersom man har mange hull i tennene, blir det ikke spesielt mye dyrere å få ozonbehandling i forhold til ordinære fyllinger. Hoff tar kr 1200 for den første tannen han gasser, men har langt lavere priser om du har flere hull. En spesiell tannpasta og et skyllemiddel som bør brukes etter ozonbehandlingen, er også inkludert i prisen for den første tannen. Har du hull i de fleste tennene, kommer beløpet på rundt kr 10 000.

BH

Forskning

Vil du vite mer om forskningen som ligger til grunn for ozonbehandling, kan du gå inn på Internett-adressen <http://www.the-o-zone.cc/research.htm>

Positivt konsept

– Det er ingen som betviler at ozon virker bakteriehemmende, så rent logisk holder ozonbehandling mål, sier professor Asbjørn Jokstad ved Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Professoren er positiv til behandlingen, ikke minst ved rotkaries som det er vanskelig å behandle på annen måte.

– Det er en fordel å unngå å legge fyllinger hvis man kan. Ethvert inngrep vil svekke tannen slik at den blir mer utsatt for å få hull, forklarer han. Jokstad stiller seg imidlertid tvilende til at alle pasienter er flinke nok til å følge opp behandlingen med tannpuss og skylling tre ganger om dagen.